

Actieplan voor veilig beheer vaten met gelvorming

NIRAS en Belgoprocess hebben een actieplan klaar voor het verdere beheer van de afvalvaten met gelvorming in het opslaggebouw voor laagactief afval in Dessel. Op een aantal vaten in dat gebouw werd in het voorjaar van 2013 gelvorming vastgesteld. De verscherpte controles worden onverminderd voortgezet, alle vaststellingen bevestigen dat de veiligheid van de tussentijdse opslag gegarandeerd blijft. NIRAS start bovendien met een onderzoek om het afval te behandelen met het oog op een stabiel eindproduct. Die krachtdadige aanpak moet de veiligheid op zowel korte als lange termijn verzekeren. NIRAS en Belgoprocess achten het ook nodig om een nieuw opslaggebouw op te trekken, waarin alle vaten met mogelijke gelvorming zullen worden ondergebracht. Dat hebben Jean-Paul Minon, directeur-generaal van NIRAS, en Wim Van Laer, algemeen directeur van Belgoprocess, vanmorgen toegelicht op een persconferentie.

In het voorjaar van 2013 werden tijdens een routinecontrole in een opslaggebouw voor laagactief afval bij Belgoprocess in Dessel vaten met gelvormige uitloop ontdekt. Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) werd onmiddellijk op de hoogte gesteld. Na grondige inspectie bevestigde het FANC dat de veiligheid van medewerkers, omwonenden en omgeving altijd verzekerd was.

Controle- en onderzoeksprogramma

NIRAS en Belgoprocess hebben meteen na de vaststelling een intensief controleprogramma opgezet om de omvang van het fenomeen te bepalen. Al snel werd duidelijk dat alle afvalvaten met gelvorming geconditioneerd waren in de kerncentrale van Doel. Het gaat vooral over concentraatafval, maar ook om enkele vaten met harsen. Om de oorzaken van de gelvorming te begrijpen en gelijkaardige fenomenen in de toekomst te voorkomen, heeft NIRAS in 2013 ook een uitgebreid onderzoeksprogramma opgestart. Uit de eerste resultaten bleek dat de gelvorming het resultaat zou zijn van een alkali-silicareactie (ASR) in het beton dat het radioactieve afval inkapselt.

Evaluatie van verwerking en afvalacceptatie

Op vraag van NIRAS heeft een onafhankelijk internationaal expertpanel vervolgens de resultaten van het onderzoek bestudeerd. De experts hebben de methodologische aanpak en voorlopige conclusies van het onderzoek grondig geëvalueerd. Ze onderschrijven de hypothese dat de gelvorming ontstond door een alkali-silicareactie. Daarnaast onderschrijft het panel de aanpak van NIRAS om de mogelijkheid op ASR in bestaande immobilisatieprocedures systematisch te onderzoeken en ze in toekomstige procedures uit te sluiten.

Het actieplan dat NIRAS en Belgoprocess vandaag voorstelden, houdt rekening met de bevindingen en aanbevelingen van het expertpanel. Het formuleert concrete actiepunten op korte, middellange en lange termijn. NIRAS gaat bovendien verder met het screenen van alle huidige verwerkingsprocedures. Ook haar

Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen

afvalacceptatiesysteem gaat NIRAS doorlichten. Er vindt zowel een interne beoordeling plaats als een internationale benchmarking.

Veiligheid in de opslaggebouwen is verzekerd

Belgoproces volgt het afval in opslag op met inspectierondes, luchtmonitoring en wrijfproeven. Het bedrijf zet ook de inspectierondgangen en cameravisualisaties voort. Daarnaast worden vaten uit de stapel genomen om ze individueel te inspecteren. Alle vaststellingen bevestigen dat de veiligheid van de tussentijdse opslag gegarandeerd blijft.

Nieuw opslaggebouw vergemakkelijkt de inspectie

NIRAS en Belgoproces achten het nodig een nieuw opslaggebouw op te trekken. In het nieuwe opslaggebouw is er plaats voor alle vaten die mogelijk gelvorming vertonen. Hun aantal kan volgens NIRAS oplopen tot 10.000. Omdat manipulatie van de vaten veel eenvoudiger wordt, vergemakkelijkt NIRAS met deze logistieke oplossing de inspectie van de vaten.

Vaten met gelvorming beantwoorden niet aan de voorwaarden voor berging

Voor het uiteindelijke langetermijnbeheer van de vaten houdt NIRAS alle opties open. Momenteel beantwoorden de vaten die gelvorming vertonen niet aan de voorwaarden om geborgen te worden in de oppervlakteberging die in Dessel wordt voorbereid. NIRAS start een onderzoeksprogramma om het afval te behandelen met het oog op een stabiel eindproduct, dat kan beantwoorden aan de vereisten van een veilig beheer op lange termijn.

Wim Van Laer (Belgoproces): *"Via een aangescherpt inspectieprogramma volgen we de veiligheid van de tussentijdse opslag op de voet. Sinds de vaststelling van de gelvaten was en is de veilige opslag verzekerd."*

Jean-Paul Minon (NIRAS): *"De vaten met gelvorming beantwoorden momenteel niet aan de voorwaarden voor oppervlakteberging. Een nieuw opslaggebouw vormt een logistieke oplossing voor de vaten met gelvorming. Stapsgewijs gaan we nu onderzoeken hoe het afval kan worden behandeld met het oog op een veilige beheeroplossing voor de lange termijn."*

Meer info - niet voor publicatie:

NIRAS

Evelyn Hoofst

+32 14 33 00 04

+ 32 475 60 25 04

Belgoproces

Bart Thieren

+32 14 33 40 30

+ 32 478 20 14 17